

Co dělat, když umře láska?

Ulrich Parzany, ProChrist 9. 3. 2013

Judy Baily, Debra Searle - silné ženy. Kdo to vymyslel, že ženy jsou slabé pohlaví, určitě neznal Judy Baily ani Debru Searle. A ani Reginu Parzanyovou. Jsou to všechno skvělé ženy. A vy určitě taky.

Ted' bych měl do programu přidat jeden bod a pozvat všechny manžely a partnery, aby přišli sem dopředu a zazpívali svým ženám píseň chval. Dnes večer to určitě doma udělejte. Řekněte jí to, i když jste jí to řekli už před pětadvaceti lety: Jsi báječná, jsi skvělá. Ženy to rády slyší stále znovu a znovu. Doopravdy, polovina úspěchu je právě v tom.

Máme tu dnes večer Debru Searle - a co dokázala, je šilený výkon a takové věci obdivujeme. Dochází k tomu samozřejmě, máme olympijské hry a mistrovství světa a kdo ví, co ještě. A tyto supervýkony spočívají v tom, že někdo zdolá hranici, která se zdála být nepřekonatelná. Fyzickým supervýkonem. Neumím si to představit. Veslovat někde na rybníku, to si ještě představit dovedu. Ale 111 dní v takovém malém člunu na Atlantiku. To je tedy něco.

A jsou tu také duchovní supervýkony a duševní supervýkony. A jsou to tyto supervýkony, díky nimž jsou hranice, které byly považovány za nezdolatelné, nakonec překonány.

Vezměte si jen, co se stalo za posledních pár let za divy v oblasti komunikace. Jak snadné je navázat spojení. Mladá žena si plave na své skořápce Atlantikem a pomocí satelitního telefonu mluví se svojí sestrou.

Před devětačtyřiceti lety jako jsem jako mladý farář pracoval na Blízkém východě, v Jeruzalémě a Bejt Jala. Byl jsem zasnoubený s Reginou, svoji budoucí manželkou, a rok jsme si nemohli vůbec zavolat. Vynalezený telefon už tenkrát samozřejmě byl, ale používat ho mohl jenom můj šéf v Jeruzalémě, ve své kanceláři. Pro mladého začínajícího vikáře to bylo příliš drahé.

Ale my jsme si to přesto zařídili, měli jsme svůj vlastní způsob. Žádné poštovní holuby nebo tak něco. Ale každý den jsme si psali dopis. Jak byl rok dlouhý, ona jeden a já jeden, každý den. Trvalo to vždycky 8 až 11 dní, než nám ty dopisy došly. Regina dělala učitelku někde na kraji Hartzského pohoří, a já jsem seděl v Jeruzalémě a Bejt Jala. A leteckou poštou jsme si vyměňovali tyhle milostné dopisy. A museli jsme vždycky přemýšlet, co bylo před jedenácti, osmi dny. Užívali jsme si to. A máme ve sklepech truhlu s vzácným pokladem. Se všemi těmi dopisy. Manželka to chce pokaždé vyhodit, ale já říkám: Nech to, nech to, brzy budeme mít čas, abychom si to všechno vyndali a přečetli si to. Představte si, že bychom bývali žili v době, kdy se skajpuje a posílají esemesky. Myslíte, že bych je pořád ještě měl někde uložené?

Přijďte někdy do muzea a podívejte se tam na naše milostné dopisy. Vlastně bychom je měli zveřejnit, co? Můžete začít s předběžnými objednávkami, opravdu vášnivý příběh, opravdu, a táhlo se to celý rok. Nesmějte se tak, tak pot'ouchle. Přesně toho se moje manželka obává. Proto chtěla tu truhlu už dávno někam zahrabat nebo ji spálit. Protože si říká, kdo ví, ještě to Ulrich nakonec zveřejní, nezná meze. Každý má své supervýkony.

Tehdy jsme si psali dopisy a posílali je tisíce kilometrů, dneska si skajpujeme přec celý svět. Je to prima, vidíme se, slyšíme se, obrovské vzdálenosti se scvrkly na nulu a je to jako nic. Co je to za zázraky, které se nám podařilo vymyslet. A na tomto pozadí považuji za hrozivě bolestné, že ve zcela elementárních vztazích lásky jsme neudělali žádný pokrok.

Zcela naopak, máme dojem, že je to těžší než kdykoli dříve. Dva lidé spolu bydlí v jednom bytě a nejsou schopni říct jeden druhému jedno rozumné slovo. Nepomůže vám, že máte internet nebo dva mobily. Nejste jednoduše schopni spolu promluvit ani slovo. Přitom jste se kdysi vášnivě milovali, ale všechno to vyhaslo, všechno se to obrátilo v prach. Farář se s takovou věcí setkává pořád. Vždycky to pro mne bylo hrozné dívat se, jak lidé, kteří se vášnivě milovali, se nenávidí takovým způsobem, že nejsou schopni spolu vést rozumný a zdvořilý rozhovor - pokud u toho není někdo třetí.

Děláme po celém světě rozruch z toho, že padla berlínská zeď a železná opona. Přitom ale nejsme schopni uzdravit a dát do pořádku nejelementárnější lidské vztahy.

Proto jsem tak vděčný Deboře Serle, že to řekla obojí. Silná žena, které převeslovala celý Atlantik, a pak zažije rozpad vztahu. Tyto propastné stránky rozpadající se lásky nezvládáme. Žádná technika nám s tím nepomůže, nedostali jsme se ani o kousek dopředu, právě naopak, musím skoro říci. Dnes se rozpadá více manželství a vztahů a rodin, a rychleji, než kdy dříve.

Jak je to možné? A přitom sníme všichni o věčné lásce. V Bernu dávají už několik let muzikál a má obrovský úspěch: Věčná láska se jmenuje. Věčná láska.

Existuje ale vůbec něco takového? Toužíme po tom. Existují romantické písně, které opěvují věčnou lásku, a my víme - ke svému zděšení - že to má často jen velmi krátké trvání. Co s tím je? Proč to tak je?

Láska je cit, nebo ne? Láska je přece věc citu! Právě to je podle mého názoru problém. Pokud je láska cit a pocit, tak musí být každému přece jasné, že to nemůže být trvalé. Tak to s pocity přece je. Jsou vášnivé a krásné a jsou strhující a bouřlivé a kdo ví co ještě. Velké představení. Ale nejsou trvalé. To se týká všech citů. A to bychom měli vědět. Myslím, že nejsme spadlí z měsíce, abychom nevěděli, jak funguje člověk a jak funguje život.

Dříve nebyli lidé o mnoho jiní. I to je jasné. Vášnivě zamilovaní, na začátku to všechno jen září, a když člověk olíže všechnu čokoládu, objeví se ta hořčejší a trpčejší stránka a lidé se začnou vzájemně zraňovat, plamen vyhasl, všechno ochladne, ubližují si a láska je pryč.

Nemyslím si, že by lidé dřív byli jiní, než dnes, také prožívali smrt lásky. Nezůstávali spolu v daleko větší míře než dnes, protože by byli zamilovaní na pořád. Zůstali spolu obvykle proto, že spolu zůstat museli, byla to také hospodářská a sociální otázka. V této věci se to dnes velmi dramaticky změnilo, a nejenom tím, že chemie dala ženám mnohem větší svobodu, nejen antikoncepcí. Ale také tím, že se existuje systém sociálního zajištění, změnil se pracovní trh, a ženy mají nebo mohou mít svoje vlastní příjmy. A tím, že existuje také důchodové pojištění. Znamená to, že tyto důvody, kdy člověk musí zůstat, ať to láska je, anebo ne, kdy musí zůstat z důvodů zajištění a zaopatření - a dělá to se zaťatými zuby - tyto důvody už dnes nejsou tak silné, možná už neplatí vůbec.

Vlastně bychom měli říci, že dnes už existují jenom šťastní lidé. Se svatbou je to tak, že se čím dál víc lidí váhá a váhá, odsunují to, stárnou, a čím jsou starší, tím to samozřejmě jde hůř. Člověk potřebuje onu mladickou lehkovážnost a ochotu riskovat, aby v mladickém opojení řekl „ano“. Jde to mnohem snadněji, než když napřed patnáct let přemýšlíte a uvažujeme, jste pořád moudřejší a chytřejší, zkušenější a máte to v hlavě srovnanější. Protože pak už se sotva odvážíte toho rizika nechat se sezdat. A tak to dnes je.

Je to dramatická scéna, kterou tu sledujeme, ale vlastně bychom měli být nejšťastnější generace. Protože, pokud už se vezmeme, neděláme to z nějakých hospodářských a ekonomických důvodů, ale protože máme tuto velkou, tuto obrovskou touhu po hlubokém uspokojení v nějakém vztahu. Máme šíleně vysoká očekávání, pokud jde o tyto vztahy. Má to být ráj tady na zemi, čiré štěstí. A když se pak stane, že to nefunguje, že všechno zchladne a vyhasne, nebo se dokonce změní v pohrdání, bolest, nenávisť, pak si člověk říká: Proč bychom vlastně měli zůstat spolu?

Člověk to slyší kolem sebe. Dřív člověku říkali, celá společnost: Musíte spolu zůstat! A i když to mnozí nedělali rádi, zůstali, protože to chtěli druzí. Dnes je to úplně jinak, protože když se nějaký vztah ocitne v krizi, jsi obklopený lidmi, kteří neříkají nic jiného, než že si to nesmíš nechat líbit. Když už ti ten vztah s tím chlapem nic nedává, tak proč v tom pokračovat? Nebo vztah s ní? Odstředivé síly, které působí, že se lidé rozcházejí, jsou nesmírně silné.

Říkal mi jeden z tlumočnicků, když jsem s nimi mluvil o tomto tématu: „Slyšel jsem povídat si jeden starší pár a říkali: Proč to dřív vydrželo déle? No proto, povíдали, protože my pocházíme z generace, která byla zvyklá, že rozbité věci je potřeba zpravit. Dneska se to všechno vyhazuje.“

Dneska to tak opravdu je: nemůžeš si nechat opravit rozbitý kávovar, protože je to příliš drahé, tak ho vyhodíš a koupíš si nový. A tady v tom případě podobně: Když je manželství pokazené, vyhodíš ho a pořídíš si nové. Kasa.cz - a můžeš si ho objednat přímo z internetu. Online shopping. Někdo si koupí auto, další manželku nebo manžela, a kdo ví, co ještě. Konzumní společnost, vyhodit a pořídít nové.

Je to náš evropský způsob, jak teď musím říci našim přátelům. Máme tu jedenadvacet různých jazyků, od Íránu až kdoví kam, ale i arabský svět, kde je to jinak. V Evropě je to tak, že před 200 lety, a je to možné datovat docela přesně, začal trend, který lásku redukoval na věc citu. Nebylo to tak vždycky a ani to tak není. Ale už nějakých 200 let, od časů romantismu, začalo docházet k tomuto zúžení a začalo růst přesvědčení, že láska je především věcí citu.

Pokud je ale láska především věc citu, pak to na člověka přichází jako osud. Člověk se zamiluje, s ním se nedá nic dělat, nestačíš se divit. Najednou celý hoříš, jako plamen, ztrácíš rozum a všechno, co souvisí s láskou je prostě fajn. A vydrží to, vydrží to, jak ti může říct každý psycholog, asi dva roky. Souvisí to taky s hormony. A pak je to pryč a nastane hodina pravdy a pak najednou vidíš a chápeš, že láska je na prvním místě ne cit, ale rozhodnutí.

Protože se musíš rozhodnout, když najednou začneš vidět druhého střízlivým pohledem. Chci s ní zůstat, chci s ním zůstat? Láska je především rozhodnutí. A láska je také svou podstatou, ve svém jádru, čin. Je totiž svou nejvnitřnější podstatou obětí života a obětováním se druhému. Pocity nejsou

nedůležité. A jsou nádherné a mohou být nádherné, pokud jsou pozitivní. Ale - pokud z nich uděláte lokomotivu života - zůstane váš vlak stát na každém stoupání. A to je veliký problém. Je to typicky evropský problém.

Pokud jdete do Asie, Afriky, Latinskou Ameriku tolik neznám, zjistíte, že v mnoha částech světa existují jenom dohodnutá manželství, která ale také mohou být šťastná a ukazují to i rozvodová statistika. Líbí se mi možnost, že jsem si mohl svoji manželku vybrat sám. Nemohl bych, kdyby mi nějakou ženu vybral můj děda, otec nebo strýček, ale ve velké části světa to tak je. A když to jde všechno dobře, naučí se jeden druhého milovat a může z toho být šťastné manželství.

V Evropě je ovšem tak, že jsme propadli názoru, že láska je věc citu. A tím jsme si naběhli do pastí, protože je to životu nebezpečné. Náš osud. Pocit, tomu neporučím, prostě to přijde. Osud - najednou přeskočila jiskra a rozhořel se plamen. A najednou je to všechno pryč. S tím také nemůžu nic dělat, nemůžu si přece poručit, nemůžu se k ničemu nutit, citům přece neporučím, a tak dále. A lidé říkají: Co s tím mám dělat? To přece není moje zodpovědnost? Už mezi námi nic není. Proč bych se měl o něco snažit?

Největší nouze není to, že všude existují krize, a že se lidé zraňují, k tomu dochází v každém vztahu. Potíž je v tom, že je to tak těžké, přimět člověka, jehož vztah prochází krizí nebo je narušený a rozvrácený, aby o tom s druhým mluvil. Jsem přesvědčený o tom, že každý vztah je možné uzdravit. Když ale třeba jenom jedna z obou stran není ochotna o tom mluvit, často se nedá nic dělat.

To je předpoklad. Většina lidí ale říká: O čem máme mluvit? Není o čem mluvit! Je to prostě pryč. A ospravedlňují se tím, že to přišlo jako osud a že to jako osud zase odešlo. Nic jsem pro to neudělal na začátku, prostě mě to převálcovalo, a teď je to fuč, a taky jsem pro to nic neudělal. Není to moje vina, nemůžu za to. Nenesu za to, co se stalo, pražádnou odpovědnost.

A to je ta past. Je to velmi lidské, a my, kdo žijeme v tomto kulturním okruhu, tady v Evropě, tím jsme - ať chceme či nechceme - méně nebo více ovlivněni všichni. Není to nějaké vědomé rozhodnutí, které člověk udělá, je to jako klima. Tak jako tu máme určité podnebí, tak nás v našem citění a myšlení proniká a formuje toto klima, které se budovalo po celá desetiletí a formuje naše myšlení a mluvení a chtění a jednání a citění.

Teď můžeš samozřejmě říci: Pokud to tak je, co s tím máme dělat? Tak to prostě je! Ústřední otázka zní: Existuje z toho nějaké východisko?

Už jsem předtím říkal, že láska ve svém jádru není především pocit. Že je to na prvním místě rozhodnutí, které člověk udělá, rozhodnutí pro druhého člověka. Můj život, můj čas, moje síly, všechno, co jsem a mám, tu bude pro tebe. Chci ti darovat svůj život, obětovat ho pro tebe. Až po obětování života. To je podstata.

To druhé, opojné, pocit lásky, je - pokud to na tom postavíme - ve své podstatě snahou uspokojit vlastní zájmy a tužby a potřeby. Protože mě to opájí, dělá mě to neuvěřitelně šťastným. Hluboce mě to uspokojuje. A kvůli tomuto uspokojení mám takový zájem o to, aby i druhému se vedlo dobře. Dělam dobře druhému, protože to přináší štěstí mně. Orientovat se v lásce na pocity je ve své podstatě velmi egoistická věc.

Je z toho nějaké východisko? Dá se z toho někudy uniknout? Nebo je to jednoduše osud, kterému se musím podřídit?

Chci vám dát docela praktický tip, z Bible. Čteme to v jednom dopise, který napsal apoštol Pavel křesťanskému sboru do Efezu. Jde tam o velice praktické záležitosti života, o to, jak člověk, který skrze Ježíše Krista poznal Boha, jak se má chovat v praktickém životě v zaměstnání, ve všední den - a také v manželství. A naučíš se tu, co se tenkrát naučili i oni. Apoštol Pavel tam píše o rodinném životě a o manželství. Připomínám, že ženy tenkrát nebyly považovány za rovnoprávné lidi, byly majetkem svého manžela. Stejně jako nábytek. Do kuchyně a na rození dětí.

Tak to bylo, a proto je tak neslýchané to, co tu je napsáno, proto Pavel začíná napřed u mužů a obrací se na ně - v dnešní rovnoprávné společnosti by to platilo stejně i pro ženy - ale Pavel to adresuje tam, kde to bylo nejpotřebnější. Někdy si myslím, že i dnes by byla potřeba začít právě u mužů.

Je to vlastně jenom jedna věta v dopise Efezským. Můžete si to pak najít a možná vás udiví, co uslyšíte a co vám k tomu řeknu. Je to v Novém zákoně, v dopise apoštola Pavla Efezským, kapitola 5, věta 25: „Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církve a sám se za ni obětoval.“

To znamená, říká Pavel mužům, dávejte pozor, ukážu vám, jak to má vypadat ve vašem manželství. Všimněte si Ježíše, a všimněte si ale nejenom toho, co říkal, ale toho, že dal svůj život. Zemřel pro lidi, aby je získal, z lásky. A stejně dávejte vy své života za své manželky. Milujte své manželky, jako Kristus miloval církve a obětoval se za ni.

Zajímavé je, že Pavel říká, aby se nejenom dívali. Že Ježíš je krásný vzor a příklad, a když teď chtějí být křesťané, tak také měli chtít být jako Ježíš. Ne. Říká: Ježíš je zdroj. Žijete z toho, že se Bůh stal člověkem, že nevznášel jen nějaké požadavky, ale že sestoupil dolů na zem a stal se člověkem. V Ježíši přichází Bůh sám a dává se, dává sám sebe. Tak moc Bůh miloval svět, že dal svého jednorozného syna. Přišel v Ježíši - proto ho Bible nazývá Božím synem, aby tak vyjádřila, že to není jenom učitel, že to není jenom prorok, že nejenom říká něco o Bohu a o pravidlech pro život, ale že v něm přichází Bůh sám. Vyjádřit to, přesahuje všechny lidské možnosti - ale právě tady je ona důležitá pointa.

Bůh sám přichází - a dává se, až po smrt, je mučen, je ukřižován, sestupuje dolů do vsí bídy, snáší všechnu nespravedlnost, která nás ničí, naši vinu, i naši vinou poznamenanou lásku a všechno to, čím jsme se navzájem zranili. A nikde se lidé navzájem nezraňují hlouběji než tam, kde žijí v úzkém vztahu. Pavel říká: Bůh přišel a v Ježíši se vydal, obětoval, a to vedlo k tomu, že se můžete svobodně nadechnout. Odpustil vám vaše viny, znovu vás propojil se stvořitelem, takže máte znovu kontakt s tímto zdrojem energie lásky a života. Vidíte: Narovnal mě, mám velkou cenu, jsem chtěný, dává můj život do pořádku.

Zakusili jste přece, říká Pavel, že to všechno pro vás Bůh v Kristu udělal. To je láska! Nemáte jenom nějaký vzor, ale dostali jste jako dar, tuto sílu lásky pro svůj život, a proto nejste nijak přetíženi, když vám říkám: Milujte své manželky, jako Kristus miloval církev a vydal se za ni, obětoval se.

Musíme se zahanbením konstatovat, že kdyby tomu muži v Evropě věřili a dělali to, neměli bychom dnes na pořadu dne spory o rovnoprávnost. Protože láska znamená, že pro tebe zemřu, že ti dám svůj čas, že ti dám své pohodlí, že při tobě budu stát, až budeš nemocná a stará, až docela vyprchá tvůj sexappeal, že tu bude cele pro tebe. Žiji z lásky, kterou mi Kristus v plnosti daroval, a tuto lásku nechávám proudit dál i k tobě. Kristova láska proudí skrze mne.

To je kvalita lásky, kterou potřebujeme, aby v tomto hrubém a surovém světě smrtelných zranění, která navzájem jeden druhému působíme, aby v tomto světě byly uzdraveny naše vztahy, abychom byli smířeni, abychom znovu jeden s druhým srostli, abychom přemostili oceány nenávisti a pohrdání a odcizení a znovu mohli být navzájem propojeni od srdce k srdci. Potřebujeme ten zdroj a pramen.

A teď se zeptáte, jak to udělat prakticky? Jak na to, jak se připojit, jak získat toto spojení, jak to udělat v životě? Není to příliš teoretické, příliš teologické? Ne! Je to docela praktické. Pokusím se vám to vysvětlit. Říkal jsem už, že jsem byl před řadou desetiletí v Jeruzalémě, a tam došlo k jednomu setkání, které ovlivnilo velice můj život. Během letních prázdnin tam byla Summerchool, letní škola, islámská studia, s báječnými lidmi, kteří tam učili, a kde jsem mohl hluboce, velmi hluboce nahlédnout do světa islámu a bylo to pro mne velikým obohacením. Tenkrát se v Evropě o islámský svět ještě nikdo nezajímal. To přišlo teprve o deset let později, po ropné krizi a po iránské revoluci, to všichni najednou procitli. Ale já jsem měl tenkrát neuvěřitelnou šanci v klidu se ponořit do islámského světa. Poznal jsem tam muslimské přátele.

A na tomto letním semináři jsem potkal muže, byl to biskup, iránský biskup, Hassan Deqhani-Tafti. Pocházel z Isfahánu. Zvláštní na něm bylo to, že to byla otevřená hlava a zapálený následovník Ježíše. Původně to byl muslim, ale uvěřil v Krista. Později jsem ho pozval na návštěvu sem do Německa, leccos jsme spolu zažili. Pak musel utéct před iránskou revolucí, a zemřel v exilu v Oxfordu. Měl v Teheránu syna, velmi nadaného fotografa, kterého zavraždili.

Tehdy jsem ho poslouchal a on říkal: Víte, to je tak: pro muslima, a všichni muslimové, kteří nás teď poslouchají, tomu budou dobře rozumět, pro muslima je to, co říkáte o Ježíši, téměř, téměř ... nesnesitelné. To, že pořád mluvíte o kříži, že zemřel na kříži a že to byl Bůh sám, nejen že to připustil, ale že to je sám Bůh, který se v Ježíši stal člověkem, to všechno je pro muslima neakceptovatelné. A navíc, v koránu je napsáno něco jiného, a když křesťané tvrdí, že Ježíše ukřižovali, lžou, protože neukřižovali jeho, ale někoho, kdo mu byl podobný. Bůh je totiž všemohoucí a moudrý, jak přirozená náboženská víra říká vždy, takže nemůže být pravda, že pokud to byl Bůh, že by ho zabili. To by Bůh přece nedopustil, aby byl ukřižován, nedopustil by ani to, aby ukřižovali nějakého proroka. To je pěkně nemožná představa o Bohu! To je rouhání!

A Hassan Deqhani-Tafti říkal: To byl pro mě obrovský blok, tomu jsem vůbec nerozuměl! A pak, pokračoval: Pak jsem si při čtení Písma uvědomil jednu věc. A řekl větu, která se hluboce vryla do mého života a o kterou se s vámi chci dnes večer podělit. Slyšel jsem ji tenkrát anglicky a zněla: *If love meets rebellion the result cannot be anything but suffering.* "Pokud láska narazí na rebelii, výsledkem nemůže být nic jiného než utrpení lásky.

Co to znamená? Když miluji nějakého člověka, a kdo miluje nějakého člověka, touží, aby jeho láska byla opětována. Pokud milujete nějakého člověka, toužíte po protilásce - ale to vůbec není tak

samozřejmě a automatické. Může se stát, že ten, koho milujete, se uzavře a odmítne vás, a to je pak velmi bolestivé. Ale když se otevře, když odpoví na vaši lásku svou láskou, nebo když díky lásce dojde k zapálení protilásky, znamená to, že se otevřel a začal tu proudit proud vzájemné lásky. A to je energie, která nás, to ví každý, která nás každého, kdo ji zakouší, totálně mění.

Najednou v sobě máme touhu líbit se druhému. Hluboce soužíme trávit s ním co nejvíce času. Chceme ho nebo ji poznat. Chceme spolu navzájem mluvit. I němý pes, který ze sebe jinak nedostane víc než tři slova, náhle mluví a mluví a mluví. To působí láska, když se navzájem otevřeme jeden pro druhého: Ale pouze, když se jeden druhému otevřeme. K lásce nelze nutit, nemůžu na to násilím, to by bylo znásilnění. A to zničí každý vztah, to je konec veškeré lásky.

Ale to nejhorší je, když láska nenarazí jenom na uzavřenost, ale na aktivní protiobranu, na nepřátelskou obranu a reakci. To myslel Hassan Deqhani-Tafti tím, že „narazí na rebelii“.

A to je to, co zakouší Bůh v našem životě. On nás stvořil, stvoření je akt jeho lásky. On se o nás staral. A my jsme se k němu otočili zády, zapomněli jsme na něho, my, co všechno víme nejlépe, jsme si šli svými vlastními cestami. Mysleli jsme si, že si můžeme žít svůj život bez něho. O on jde za námi a říká: Řítíš se do zatracení. Chci tě získat zpátky pro sebe! On nás miluje! A když neposloucháme, co říká, přichází sám, v Ježíši! A s čím se setkává?

V Bibli je to vyjádřeno slovy: Přišel do svého vlastního, a jeho vlastní ho nepřijali. Jen si to poslechněte. Velké megatéma dnešní doby zní: Sebeurčení. Je to můj čas, moje tělo, moje peníze, je to moje auto, můj dům - a tak dále. Žít si podle svého - sebeurčení. A vypadá to jako naplnění, jako cíl každého života. Pánem svého života jsem já sám, já jsem zodpovědný za projekt svého života. Tečka. Nechceme být jenom manažery ve firmě zvané život. Ta ale patří Stvořiteli a tak to zůstane.

A to je onen rozdíl, který Hassan nazval - stejně jako Bible - rebelií, vzpourou. Spočívá v tom, že Bohu upíráme vlastnická práva na náš život, a to velmi agresivně. Když nám teče do bot a máme nějakou potíž, tak se začneme modlit, aby nám Bůh nějak pomohl, jako pomoc v nouzi se nám náboženství pořád hodí, nebo jako utěšitel.

Jde ale o to, že jsme jeho vlastnictví. A že to musíme jednoznačně uznat. Uznat, že jsem jeho vlastnictví a že on má vlastnická práva na všechno, co jsem, na moje tělo, na můj čas, na moje peníze, na můj majetek, na všechny vztahy a já že jsem jen manažer. Nejsem loutka, jsem manažer, který má velikou svobodu jednat, a také velikou odpovědnost, ale: taky velikou odpovědnost.

Budeme mu skládat účty, svému majiteli. A co se stane, když upíráme Bohu jeho vlastnická práva a když jeho láska narazí nejenom na uzavřenost, když není opětována, když narazí nejen na uzavřenost, ale na rebelii, na nepřátelství a vzpouru? Pak jsou tu jenom dvě možnosti: buď to sáhne láska po násilí a přestane být láskou; nebo zůstane láskou a semele jí to. Tak to řekl Hassan Deqhani-Tafti: Když láska narazí na rebelii, výsledkem nemůže být nic jiného než utrpení lásky.

A to je příběh věčné lásky. Věčný Bůh se stal člověkem - a co se stalo? Semlelo ho to, zabili ho, pověsili na kříž, nechali ho vykrváčet a zadusit se. A všichni říkali: Je to pryč, ta věc je vyřízená, hotová. Ježíš je vyřízený. Bůh se ale přiznal k Ježíši a vzkřísil ho z mrtvých. Ježíš se setkal s učedníky. A těm dvěma prvním, se kterými se potkal na cestě a kteří ho napřed vůbec nepoznali, říká: Neměl to Mesiáš všechno vytrpět a vejít do slávy?

Je to vnitřní nutnost, je v tom hluboká, hluboká logika Boží lásky, není to žádná absurdita, nějaký nonsens, který si vymysleli nějakí teologové. Je to logika vášnivé Boží lásky, která přísahá na lásku a zůstává u lásky - a narazí na rebelii - a jde cestou utrpení až na kříž a nese ho až do konce. A Bůh se k tomu přiznává a potvrzuje to. Zlom daný vzkříšením Ježíše Krista mocně podtrhuje: Bůh tak moc miloval svět, tak moc.

A tady to je bod, kde se můžeme znovu napojit za svůj zdroj! I my Evropané, kteří jsme se díky svému chápání věcí dostali do slepé uličky, my, kteří jsme lásku redukovali na pocit, který nemůžeme nijak, ani pozitivně ani negativně, ovlivnit. Samozřejmě, pokoušíme se, pokoušíme, opravovat to psychologicky, což je dost těžké, a organizujeme večere při svíčkách, ale se skutečnými zraněními a narušenými vztahy večere při svíčkách nepomohou... Nemohou.

Jak se může člověk obnovit? Proměnit se může jen pod křížem, kde je doopravdy možné odložit všechno porušené a roztržené a nepřátelství a nenávisť a zranění ... a kde dostáváme nově energii Boží lásky.

Není to tak dlouho, co tady v Německu existuje jeden módní trend, nevím, jestli jste to už viděli, v řadě velkých měst to je, ukážu vám to na obrázku Hohenzollerského mostu v Kolíně nad Rýnem. Lidé tam připínají visací zámky, zámky lásky. Najdete to taky v Berlíně a na řadě dalších mostů. Jest-

li je to i ve Stuttgartu, nevím. Možná, že i tady někde. Na tom mostě v Kolíně nad Rýnem visí 40.000 zámků, pověšených na plotě. Na některé z nich lidé něco napsali. Pověsí tam ten zámek a klíč pak hodí dolů do vody. Je to výraz jejich touhy. Výraz jejich touhy. Chtějí, aby jejich vztah vydržel, protože ze všech stran je ohrožen. Touha po trvalém vztahu je tak obrovská! Aby to vydrželo, aby to vytrvalo.

A jsem moc rád, že právě tady je onen připojovací bod. Můžeme se připojit, nemusíme jen snít. Můžete se třepy svého vztahu jít k Ježíši a zakusit u něho, že váš život uzdraví. Tak to Ježíš řekl: Hle, stojím u dveří a tluču. Krásný obraz: Dům života. A on klepe. Kdo uslyší můj hlas a otevře mi dveře, k tomu vejdu. A budu s ním večeřet, budu s ním mít společenství života a on se mnou. Láska klepe, nevníká dovnitř násilím. Ale když zaklepe, můžete otevřít. Když to udělá dnes večer ve tvém životě - co uděláš? Když někdo zaklepe, když zaklepe Ježíš?

Můžete nechat dveře zavřené. Nemusíte reagovat na každé zazvonění. Můžete nechat zavřeno. Můžete s ním jednat jako s podomním obchodníkem nebo s pošťákem. Otevřete dveře, vezmete si něco, prohodíte možná dvě tři slova - a zase dveře zabouchnete! Možná je pro vás tento večer takovým pootevřením dveří, a hned je zase zavřete - a jste zase bez Něho.

Když někdo klepe, můžete ho taky pozvat dál do obýváku, jak se to s hosty dělá. Tam smí pobýt hodinu, nebo možná dvě nebo tři. A prožijete spolu hezkou chvíli, je to velmi podnětné. Ale hosté musí po nějaké době jít, v normálním životě je člověk nepotřebuje. Možná je tento večer pro vás něčím takovým. Podnětný a možná zajímavý. Ježíš byl hostem ve vašem životě, ale teď může zase jít.

Ale Ježíš u vás chce bydlet! Chce se k vám nastěhovat. Chce být s vámi sdílet všechno ve vašem životě, nejenom obýváku, pokoj, který udržujeme v pořádku, uklizený a čistý. Ježíš chce i do kuchyně, kde jde o to základní zajištění a zaopatření, o nakupování. Chce do ložnice, kde jde o klid, o odpočinek, o bezesné noci, o sex, o plození dětí. Chce do dětského pokoje a vychovávat děti. Chce s vámi sdílet všechno, i sklep, i všechny neuklizené prostory. Chce to, chce s vámi žít! Napořád a nastálo. A chce tam být doma, stále a napořád.

Je to proces, celoživotní proces. Utváření našeho životního domova, ve kterém s námi bydlí náš Stvořitel, v Ježíši. Tak to doslova stojí v Bibli, že Boží Duch, svatý Boží Duch v nás chce bydlet. Bůh se zmenšuje, v Ježíši stává člověkem. A zmenšuje se podruhé, když v Duchu svatém vstupuje do našeho života. A přináší sebou všechnu energii své lásky a říká: Z této síly můžeš žít. Den za dnem jsem ti k dispozici. Chceš to? - Zvu tě.

Možná se ptáte, jak to udělat prakticky? Slyšeli jste teď Ježíšovo pozvání. Vyřídil jsem vám je. A prosím vás, abyste mu odpověděli, abyste mu v modlitbě řekli, jestli chcete otevřít dveře svého života nebo ne. Řekněte mu to! Můžete se tuto modlitbu pomodlit tiše pro sebe, nebo se dnes večer pomodlit společně s přáteli. Já vás ale zvu, abyste to udělali před svědky. Pokud vám to pomůže, udělá mi radost, když vám při tom budu asistovat. Všechny důležité věci děláme zpravidla před svědky. Důležité věci života, protože chceme, aby z toho něco bylo a vzešlo, aby to nebyl jen nějaký prchavý nápad. A proto vás zvu, abyste povstali před svědky.

Máme tu vepředu na zemi světelný kříž. Je to symbol, že kříž, na kterém Ježíš zemřel, je místem setkání, velkým znaménkem plus. Vypadal jako hrozivý škrt a zkáza, ale Bůh ho vzkříšením Ježíše proměnil v překrásné znamení „plus“, které spojuje. Z něhož vychází slunce do života, a je proto navždy místem setkání.

Postavím se tam, a pokud chcete, přijďte tam, ať jste kdekoli tady v hale, přijďte a tiše se sem postavte. Svými kroky, vnějšími kroky sem dopředu, dáte najevo, co se ve vás hýbe uvnitř. A pak řeknete: Ježíši, k tobě chci přijít takový, jaký jsem. To jsou slova písně, která vás zve a kterou za chvíli zazpívá pěvecký sbor. Během písně můžete přijít sem dopředu a já vám nabídnu jednoduchou modlitbu. Poslechněte si ji teď, a zvažte to.

Budeme se modlit: Ježíši, děkuji ti, že mě tak moc miluješ. Přijímám tvé pozvání a otvírám ti svůj život. Vyznávám ti své viny a prosím tě o odpuštění. Děkuji ti, že jsi za mne zemřel na kříži a že jsi mi všechny mé viny odpustil. Celý můj život teď bude patřit tobě. Chci ti důvěřovat. Chci tě následovat. Ukazuj mi svoji cestu. Ty jsi můj Pán. Děkuji, že jsi mne přijal. Amen.

Možná jste tu jako manželé, muž a žena, a říkáte si, že by bylo krásné přijít sem dopředu s partnerem nebo přítelem či přítelkyní. Udělejte to následujícím způsobem: Pokud chcete jít společně, vezměte svého partnera či partnerku za ruku a stiskněte ji. Pokud na to zareaguje také stisknutím, je to znamení: Půjdeme společně. Ale i kdyby stisk neopětoval, vy přijďte klidně i sami.

Zakuste, že začíná uzdravení ve vašem životě. Odpuštění hříchů, napojení na zdroj a pramen života v Ježíši, napojení na Stvořitele. Dnešní večer pro vás může být nový začátek. Tady - ale stejně tak

na přenosových místech. Moderátoři vám ukáží, kam jít ke kříži na přenosových místech a kde se pak modlit. Pomodlit se jí můžete, i pokud sedíte doma u televize nebo internetu. I vy se můžete přidat k této modlitbě.

Ježíš říká: Hle, stojím u dveří a tluču. Kdo uslyší můj hlas a otevře mi dveře, k tomu vejdu a budu s ním žít a on se mnou. Pojd'! Čekám tady na vás. Přijdou sem také spolupracovníci ProChristu, kteří vám pak nabídnou rozhovor. Pomodlí se s vámi, když budete chtít. Ale teď je čas jít do Boží přítomnosti. Pojd'! Ať jste kdekoli, Ježíš vás volá. Pojd'te ke kříži. Na místo setkání. Tady i na přenosových místech.

1. a 2. sloka písně: Ježíši, k tobě mohu přijít

Pojd'te a přijměte to pozvání. Tady v hale můžete přijít, i pokud váš rodný jazyk není němčina. Jsou tu lidé, kteří mluví vašim rodným jazykem. Pojd'te. Je to šance a nabídka. Můžete přijít. Srdečně vás zvou.

3. sloka písně: Ježíši, k tobě mohu přijít

Srdečně vás vítám. Ježíš slíbil, že nás vyslyší, když se k němu budeme modlit. On sám nás pozval, proto se teď pomodlíme. Zvu vás, abyste následující modlitbu říkali větu po větě po mně jako svoji upřímnou osobní modlitbu. To pozvání platí i pro vás na přenosových místech a u televize a internetu, ať jste kdekoli. Jsme navzájem úzce propojeni Božím Duchem, nejenom technikou.

Ježíši, děkuji ti, že mě tak moc miluješ. Přijímám tvé pozvání a otvírám ti svůj život. Vyznávám ti své viny a prosím tě o odpuštění. Děkuji ti, že jsi za mne zemřel na kříži a že jsi mi všechny mé viny odpustil. Celý můj život teď bude patřit tobě. Chci ti důvěřovat. Chci tě následovat. Ukazuj mi svoji cestu. Ty jsi můj Pán. Děkuji, že jsi mne přijal. Amen.

To platí. Bůh sám tě o tom ujišťuje. V nebi je to vždycky svátek, řekl jednou Ježíš, v nebi se radují nad každým člověkem, který se obrátil a prosí o odpuštění hříchů a začne život s Ježíšem. Vrátit se domů, to je svátek! A tak rozumím i vašemu potlesku.

Živý Bůh ti docela osobně říká: „Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.“ Tím si můžeš být jistý, jakože Ježíš pro tebe zemřel a vstal z mrtvých. Tak to platí. A bude to platit každý den, každý den to můžeš znovu přijímat a děkovat za to a můžeš Boha hledat a mluvit s ním a říkat mu: Otče. Mluv ze srdce, vyplač u něho, co ti dělá starosti, vykřič, co ti dělá radost, slovy nebo beze slov, Bůh rozumí i řeči tvého srdce.

A prosím tě: Začni číst Bibli. Malé porce, kousek za kouskem. Je to Boží milostný dopis napsaný tobě. Čti, abys ho lépe poznal, poznal lépe jeho srdce a uvidíš, jak poroste tvá důvěra. Když ho lépe poznáš, poroste i tvá důvěra. Dneska je to začátek, ale potřebuješ růst. Nový život je vždycky v ohrožení. Ježíš řekl, že je to jako nové narození a dobře víte, že nově narozené děti, pokud je dobře nekrmíte a nestaráte se o ně, zemrou rychleji, než se narodily. I když jste dospělí a někteří tady jsme mladí, jiní staří. Všichni potřebujeme, když nově začneme s Ježíšem, chránit a vyživovat nový život, který je velmi křehký. Potřebujeme ho chránit a žít Božím slovem.

A potřebujeme společenství, Boží rodinu, společenství těch, kdo Krista následují. Prosím, dejte se do rozhovoru s někým z našich spolupracovníků. Pomohou vám s literaturou a s kontakty na živé společenství křesťanů, kde se budete moci dále rozvíjet a růst. Potřebujeme jeden druhého.

A než se s vámi rozloučím, vyprosme si požehnání: Pane, vidíš nás, jak tu jsme. Potřebujeme tě. Buď s námi dnes večer při všech rozhovorech. Buď s námi na našich cestách. Chraň nás dnes v noci a daruj nám svůj pokoj. - Pokoj Boží necht' je s vámi všemi. Amen.

Nashledanou.